

Αθήνα, 20 Μαΐου 2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς
Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας
Υγείας
Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας
Παιδείας και Θρησκευμάτων
Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

Θέμα: «Μαζική τροφική δηλητηρίαση παιδιών από σχολικά γεύματα – Πυρκαγιά στη βιομηχανική μονάδα παρασκευής και διανομής των σχολικών γευμάτων»

Προ ολίγων ημερών σημαντικός αριθμός μαθητών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στην περιοχή της Λαμίας, εμφάνισε συμπτώματα τροφικής δηλητηρίασης μετά και την κατανάλωση σχολικών γευμάτων, τα οποία διαμοιράζονται σε δημοτικά σχολεία της χώρας. Αυτό οδήγησε τα παιδιά και τους γονείς να απευθυνθούν τόσο στο Γενικό Νοσοκομείο Λαμίας, όσο και σε ιδιώτες ιατρούς για τη λήψη της αναγκαίας φροντίδας καθώς και σχετικών οδηγιών για την ανάρρωσή τους. Σημειώνεται ότι, η ως άνω διαδικασία εκτελείται σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 12 του Ν. 4455/2017 (ΦΕΚ Α' 22), όπου την αρμοδιότητα κατάρτισης, συντονισμού και εποπτείας του προγράμματος «Σχολικά Γεύματα» έχει το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και εν συνεχεία, κατόπιν της συγκρότησής του με το Π.Δ. 77/2023 στο ΦΕΚ Α'/130/27-6-2023, το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Περαιτέρω, με βάση τα οριζόμενα στην υπ' αριθ. Δ14/οικ.21446/488/11-04-2018 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 1299) η διαχείριση του προγράμματος έχει ανατεθεί στον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ). Το ως άνω θιγόμενο γεγονός είχε ως συνέπεια οι γονείς των παιδιών να προβούν σε καταγγελία αυτού προς την Εισαγγελία Πρωτοδικών το πρωί της Παρασκευής (17-05-2024), η οποία με βάση τα δημοσιεύματα έχει επιληφθεί του προκύψαντος εξαιρετικά σοβαρού ζητήματος. Χαρακτηριστική, είναι δήλωση καταγγέλουσας

που ανέφερε ότι: «Ζήσαμε έναν εφιάλτη το παιδί μου μέχρι που λιποθύμησε από τους πόνους και την εξάντληση στα χέρια του πατέρα του...».

Παρά το ότι, ο αρμόδιος φορέας ενημέρωσης μέσω σχετικής ανακοίνωσης του (17-05-2024) ότι, «αμέσως μετά την καταγραφή των περιστατικών και την καταγγελία των γονέων κινήθηκαν από πλευράς Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και του ΟΠΕΚΑ όλες οι προβλεπόμενες διαδικασίες ελέγχου στα σχολεία και στην επιχείρηση που παρασκευάζει, συσκευάζει και διανέμει τα σχολικά γεύματα στα δημοτικά σχολεία της Λαμίας», εγείρεται σειρά ερωτημάτων που σχετίζονται με την έγκαιρη ανάληψη και εκτέλεση των απορρεουσών από την κείμενη νομοθεσία υποχρεώσεων του. Ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 της υπ' αριθ. Δ14/οικ.21446/488/11-04-2018 Υπουργικής Απόφασης ο ΟΠΕΚΑ, ως φορέας του προγράμματος αναλαμβάνει, ανάμεσα σε άλλα, την εκτέλεση των συμβάσεων που υπογράφονται με τους αναδόχους στους οποίους κατακυρώνονται οι προμήθειες (παρακολούθηση εκτέλεσης, παραλαβή παραδοτέων, επιβολή κυρώσεων, ποινικών ρητρών και ό,τι άλλο προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία για την ολοκλήρωση της προμήθειας), συστήνει την απαιτούμενη Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος, εντοπίζει τυχόν προβλήματα κατά τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος και μεριμνά για την έγκαιρη επίλυσή τους, εφόσον έχει λάβει τη σύμφωνη γνώμη της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και συνεργάζεται με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων κατά τον σχεδιασμό και υλοποίηση του προγράμματος. Τέλος, υποβάλλει προς τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης¹ έκθεση προόδου, σε μηνιαία βάση που θα περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον: τον αριθμό των σχολικών γευμάτων που διανεμήθηκαν ανά σχολείο και Δήμο, το ενδεικτικό κόστος αυτών, τα τυχόν προβλήματα που εντοπίστηκαν και τις ενέργειες που απαιτήθηκαν για την επίλυσή τους και όποια άλλη πληροφορία κρίνεται κάθε φορά ως απαραίτητη.

Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, προκύπτει ότι ο ΟΠΕΚΑ έχει καταστεί κοινωνός των επισημαινόμενων προβλημάτων σε σχέση με τη διανομή των

¹ Τώρα το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

σχολικών γευμάτων στην περιοχή του Δήμου Λαμιέων. Ειδικότερα, με το υπ' αριθ. Πρωτ. 5/2023, έγγραφο του Προέδρου και της Γραμματέως του Δ.Σ. του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων του 16^{ου} Πειραματικού Δημοτικού Σχολείου Λαμίας με θέμα «Καταγγελία υγειονομικού χαρακτήρα & σύμβασης σχετικά με τα σχολικά γεύματα σχ. Ετ. 2022-2023 που παρέχονται στο 16^ο Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Λαμίας», το οποίο εστάλη με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, στις 16-05-2023 προς α) τη Δ/νση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Φθιώτιδας, β) τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ), Γενική Δ/νση Διοικητικής-Οικονομικής Υποστήριξης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών, Τμήμα Προμηθειών και κοινοποιείται προς α) την Περιφερειακή Δ/νση Α/θμιας & Β/θμιας Εκπαίδευσης Στερεάς Ελλάδας, β) τη Δ/νση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Φθιώτιδας, και γ) τον Δ/ντή 16^{ου} Πειραματικού Δημοτικού Σχολείου Λαμίας, σημειώνεται ανάμεσα σε άλλα ότι: «η ποσότητα τελικού προϊόντος σε όλα τα είδη (σαλάτα, κυρίως γεύμα, ψωμί και φέτα) είναι μικρότερη από την αναγραφόμενη στην ετικέτα της συσκευασίας το οποίο διαπιστώνεται i) σε αντιπαράθεση με την περυσινή προμήθεια, αλλά και ii) σε σχέση με τα γραμμάρια ανά είδος που αναγράφονται στην πρόσκληση για την διακήρυξη Δημόσιου Ηλεκτρονικού Ανοικτού διαγωνισμού για την ανάδειξη Αναδόχου παροχής Υπηρεσιών-Συσκευασίας και Διανομής ζεστών γευμάτων με αριθ. Πρωτ.: Ζ2/144-20/04/2021 & ΑΔΑΜ: 21PROC008518148.

2) Τα όσπρια και οι χειμερινές σαλάτες (μπρόκολο και κουνουπίδι) θα τα χαρακτηρίζαμε ως ωμά, τα οποία συχνά καταλήγουν στους κάδους απορριμμάτων. Το ίδιο συμβαίνει και με την σαλάτα εποχής (ντομάτα με αγγούρι). Η αλλοίωση στην όψη της ντομάτας ήταν εμφανής και αυτό παρατηρήθηκε στα περισσότερα γεύματα που μοιράστηκαν. 3) Στα περισσότερα γεύματα χρησιμοποιούνται πολλών ειδών μπαχαρικά, κάνοντας τα πολύ βαριά προς κατανάλωση αυτών από παιδιά δημοτικού. Μπορεί να υπάρχει έλλειψη αλατιού, όπως το τονίζει και η πρόσκληση του διαγωνισμού, αλλά τα υπόλοιπα μπαχαρικά παρατηρούνται σε αφθονία. 4) Σύμφωνα με το Εβδομαδιαίο Πρόγραμμα γευμάτων κάθε Τρίτη είναι η μέρα του ψαριού. Έτσι, διανεμόταν μέχρι και σήμερα στους μαθητές και μαθήτριες του σχολείο κάθε Τρίτη παρά Τρίτη Ριζότο/Κριθαρότο Θαλασσινών από μύδια κατεψυγμένα. i) Η συγκεκριμένη επιλογή δεν είναι στο προαναφερθέν πρόγραμμα και ii)

επίσης είναι γεύμα που δεν τρώγεται ούτε από ενήλικα. 5) Και τέλος, σχετικά με την υγειονομική καταγγελία του παρόντος εγγράφου, έχει διαπιστωθεί ότι, εντός της κλειστής συσκευασίας να υπάρχουν ξένα σώματα, όπως τρίχες αλλά και κομμάτι από μπλε πλαστικό (μάλλον σακούλα). Σας επισυνάπτουμε και σχετικό φωτογραφικό υλικό από το τελευταίο και πιο πρόσφατο γεγονός.

Στο ίδιο πλαίσιο κινείται και η καταγγελία του Δ.Σ. του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων του 11^{ου} Δημοτικού Σχολείου, το οποίο με έγγραφο του προς την «Γιαννίσης Logistics SA» (υπ' αριθ. Πρωτ. 23/06-02-2024), όπως διαβιβάστηκε από την Περιφερειακή Δ/ση Εκπαίδευσης Περ. Στερεάς Ελλάδας, Δ/ση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Φθιώτιδας, με το υπ' αριθ. πρωτ. 24/06-02-2024 έγγραφό της, σημειώνονται παράπονα που αφορούν κακομαγειρεμένα φαγητά – ωμά γεύματα και γεύματα, όπως κοτόπουλο που περιέχουν φτερά. Επισημαίνεται δε, η μεγάλη ανησυχία των γονέων αφού τα παιδιά μπορεί να μην καταλάβουν ότι, κάποια γεύματα είναι ακατάλληλα.

Επιπροσθέτως, σε ότι αφορά τη διαχείριση του συμβάντος στο επίπεδο της διασφάλισης της δημόσιας υγείας διαπιστώνεται ότι, εκλείπουν συγκεκριμένες πληροφορίες και ενημέρωση σχετικά με τον αριθμό των κρουσμάτων των παιδιών που εμφάνισαν τροφική δηλητηρίαση. Ενδεικτικά, υπάρχουν δημοσιεύματα που κάνουν λόγο για 63 κρούσματα και άλλα για 67 κρούσματα σε 7 διαφορετικά σχολεία του Δήμου Λαμιέων, ενώ εκ μέρους καταγγέλοντος γονέα έχει ειπωθεί ανάμεσα σε άλλα ότι: «Μιλάμε για αριθμό παιδιών που παρουσίασαν συμπτώματα δηλητηρίασης αλλά πραγματικά δεν γνωρίζουμε πόσοι μπορεί να έχουν ασθενήσει...». Ωστόσο, ακόμη εκλείπουν συγκεκριμένα – επίσημα στοιχεία από τους αρμόδιους φορείς για τον ακριβή αριθμό των εισαχθέντων παιδιών στο νοσηλευτικό ίδρυμα της πόλης, την αιτία εισαγωγής (διάγνωση), όσο και αυτόν των παιδιών των οποίων οι γονείς απευθύνθηκαν στους ιδιώτες ιατρούς, όπως και για τη διάγνωση που έλαβε χώρα κατά την εξέταση από αυτούς, το ίδιο χρονικό διάστημα.

Επιπλέον, το βράδυ της Κυριακής (19/5) οι εγκαταστάσεις της εταιρείας «Γιαννίσης» στην ΒΙΠΕ Λαμίας, που ανέλαβε την παρασκευή και διανομή των

σχολικών γευμάτων παραδόθηκαν στις φλόγες. Δημοσιεύματα αναφέρουν ότι, η πυρκαγιά έλαβε μεγάλες διαστάσεις καταστρέφοντας τόσο το κτίριο, **ολοσχερώς τον αποθηκευτικό χώρο της**, όσο και τα αυτοκίνητα της επιχείρησης που βρισκόντουσαν στον περιβάλλοντα χώρο. Αυτό συνέβη περίπου ένα χρόνο μετά την απόλυτα επιτυχημένη – σύμφωνα με τα δημοσιεύματα εκείνης της περιόδου² – άσκηση «Γιαννίτσης 2023» που περιελάμβανε εκδήλωση πυρκαγιάς στις εγκαταστάσεις της εταιρείας, η οποία έλαβε χώρα στις 22 Μαρτίου 2023, γεγονός το οποίο αναμένονταν να συμβάλλει στη βελτίωση της ετοιμότητας του επιχειρησιακού μηχανισμού, την αποτελεσματικότερη και πιο συντονισμένη αντιμετώπιση ενός πραγματικού συμβάντος όπως το ανωτέρω. Σημειωτέον ότι οι εγκαταστάσεις της 7^{ης} ΕΜΑΚ Λαμίας βρίσκονται μόλις λίγα λεπτά μακριά από την εταιρεία, ενώ μετά και την ως άνω αναφερόμενη άσκηση η Αντιπύραρχος -Διοικήτρια της Π.Υ. ΒΙΠΕ Λαμίας εξέφρασε την πεποίθηση της για την επιτυχή αντιμετώπιση ενός πραγματικού συμβάντος.³

Τέλος, σύμφωνα με πληροφορίες στην εταιρεία εργάζονται περί τους εκατόν πενήντα εργαζόμενους (150) κι ως εκ τούτου η ως άνω αναφερόμενη δυσμενής εξέλιξη πιθανώς να οδηγήσει σε μεταβολή του ανωτέρω αριθμού απασχολουμένων. Μια τέτοια έκβαση θα επιφέρει ένα ακόμη τραύμα στην πληττόμενη από την ανεργία περιοχή της Φθιώτιδας και συνιστά γεγονός το οποίο οφείλει να αποτραπεί, στο πλαίσιο της ανάληψης των αναγκαίων πρωτοβουλιών.

Επειδή, υφίσταται η αναγκαιότητα ενημέρωσης των πολιτών σχετικά με το αν ελήφθησαν εγκαίρως και αποτελεσματικά όλα τα προβλεπόμενα μέτρα για την αποφυγή συμβάντων όπως αυτό της τροφικής δηλητηρίασης παιδιών.

Επειδή, υφίσταται η αναγκαιότητα παροχής εξηγήσεων και ενημέρωσης, από πλευράς κάθε αρμόδιου φορέα σχετικά με την έγκαιρη και ορθή εκτέλεση των αρμοδιοτήτων του, βάσει και των στοιχείων/καταγγελιών που ετέθησαν υπ' όψιν.

² <https://tinyurl.com/5n6nv59e>

³ Άσκηση ΠΥ ΒΙΠΕ ΛΑΜΙΑΣ στην Γιαννίτση Logistics 2023.
<https://www.youtube.com/watch?v=uQD1FFtRsCk>

Επειδή, εκλείπει συγκεκριμένη ενημέρωση σχετικά με την αιτία εισαγωγής ενός εκάστου παιδιού, που σχετίζεται με το θιγόμενο συμβάν, στο Γενικό Νοσοκομείο Λαμίας, τον αριθμό αυτών, καθώς και πληροφόρηση σχετικά με τον ακριβή αριθμό παιδιών που επισκέφθηκαν ιδιώτες ιατρούς της πόλης και τη διάγνωσή τους.

Επειδή, παρά την επιτυχή έκβαση της άσκησης «Γιαννίτσης 2023» η οποία έλαβε χώρα, μόλις ένα χρόνο πριν, στις 22 Μαρτίου 2023, η εταιρεία επλήγη από πυρκαγιά, με τον αποθηκευτικό της χώρο, σύμφωνα με τις διαθέσιμες πληροφορίες, να καίγεται ολοσχερώς, την ώρα μάλιστα που οι εγκαταστάσεις της 7^{ης} ΕΜΑΚ βρίσκονται μόλις λίγα λεπτά μακριά από την εταιρεία.

Επειδή, η Πολιτεία οφείλει να αναλάβει εγκαίρως πρωτοβουλίες για τη διασφάλιση των θέσεων εργασίας και της ενδεχόμενης, βλαπτικής μεταβολής όρων απασχόλησης των εργαζομένων στην εταιρεία, ως συνέπεια της ανωτέρω δυσμενούς εξέλιξης.

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Λαμβανομένων υπ' όψιν των οριζόμενων στις διατάξεις του άρθρου 2 της υπ' αριθ. Δ14/οικ.21446/488/11-04-2018 Υπουργικής Απόφασης Υπουργικής Απόφασης με ποιο τρόπο ο υπεύθυνος φορέας του προγράμματος προέβη στην έγκαιρη και σε κάθε περίπτωση πριν τη διανομή των επίμαχων γευμάτων προς τους μαθητές, παρακολούθηση της εκτέλεσης της ανατιθέμενης προς την εταιρεία διαδικασίας;
2. Ποια ήταν η απάντηση του ΟΠΕΚΑ απέναντι στις τεθείσες υπ' όψιν του καταγγελίες των γονέων;
3. Λαμβανομένης υπ' όψιν της υποχρέωσης περί κατάρτισης έκθεσης προόδου, σε μηνιαία βάση από πλευράς του αρμοδίου φορέα για τα τυχόν προβλήματα που εντοπίστηκαν και τις ενέργειες που απαιτήθηκαν για την επίλυσή τους και όποια άλλη πληροφορία κρίνεται κάθε φορά ως απαραίτητη, έχουν τεθεί υπ' όψιν της αρμόδιας Υπουργού τέτοια/ες, το προηγούμενο χρονικό διάστημα;

4. Ποιος είναι ο τρόπος με τον οποίο θα διαχειριστεί το επόμενο χρονικό διάστημα την εν ισχύ σύμβαση με τον ανάδοχο το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας;
5. Ποιος είναι ο τρόπος με τον οποίο ήλεγξε έως σήμερα, το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και ο ΟΠΕΚΑ την πιστή τήρηση των όρων της σύμβασης από πλευράς του αναδόχου;
6. Ποιες ήταν έως σήμερα, οι ενέργειες της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφερειακής Ενότητας Φθιώτιδας, λαμβανομένων υπ' όψιν των τεθεισών υπ' όψιν της καταγγελιών;
7. Ποιες ήταν οι ενέργειες των υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας (Περιφερειακής Δ/σης Εκπαίδευσης Περ. Στερεάς Ελλάδας - Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Φθιώτιδας) όταν ήλθαν σε γνώση τους τα παράπονα και οι καταγγελίες των γονέων για ακαταλληλότητα ή χαμηλή ποιότητα και μειωμένη ποσότητα σχολικών γευμάτων προς μαθητές;
8. Ποια ήταν η αιτία εισαγωγής (διάγνωση) εκάστου παιδιού που αφορά στο ανωτέρω συμβάν στο Γενικό Νοσοκομείο Λαμίας, την 16^η και 17^η Μαΐου 2024;
9. Έχουν τεθεί υπ' όψιν του ΕΟΔΥ ή έχουν ζητηθεί από αυτόν, οι σχετικές διαγνώσεις των ιδιωτών ιατρών προς τους οποίους απευθύνθηκαν οι γονείς των δηλητηριασμένων παιδιών, το ίδιο χρονικό διάστημα;
10. Ποια είναι τα αποτελέσματα της προανάκρισης για την αιτία της πυρκαγιάς που κατέκαψε ολοσχερώς τον αποθηκευτικό χώρο της εταιρείας και πώς αξιολογείται η επιχειρησιακή διαχείριση/αντιμετώπιση του περιστατικού της νύχτας της 19^{ης} Μαΐου 2024, λαμβανομένης υπ' όψιν της επιτυχούς – όπως αναφέρεται σε μέσα ενημέρωσης – εκτέλεσης της άσκησης που έλαβε χώρα περίπου ένα χρόνο πριν, της πεποίθησης των στελεχών της Π.Υ. ΒΙΠΕ Λαμίας περί επιτυχούς, μελλοντικής αντιμετώπισης ενός πραγματικού συμβάντος και του γεγονότος

ότι οι εγκαταστάσεις της 7^{ης} ΕΜΑΚ βρίσκονται μόλις λίγα λεπτά μακριά από αυτές της εταιρείας;

11. Με ποιο τρόπο προτίθεται να διασφαλίσει το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ότι, η ανωτέρω δυσμενής έκβαση δεν θα επιφέρει μείωση του αριθμού των εργαζομένων στην εν λόγω εταιρεία ή ενδεχόμενη αρνητική μεταβολή των ισχυουσών συνθηκών και όρων εργασίας;

Οι ερωτώντες/σες βουλευτές

Σαρακιώτης Ιωάννης

Αποστολάκης Ευάγγελος

Αυλωνίτης Αλέξανδρος-Χρήστος

Βέττα Καλλιόπη

Γαβρήλος Γεώργιος

Κασιμάτη Νίνα (Ειρήνη)

Κεδίκογλου Συμεών

Κόκκαλης Βασίλειος

Μάλαμα Κυριακή

Νοτοπούλου Αικατερίνη

Παναγιωτόπουλος Ανδρέας

Πολάκης Παύλος

Ψυχογιός Γεώργιος